

Zakon Br. .02/L-8

O VINU

Skupština Kosova,

Na osnovu Uredbe UNMIK-a Br. 2001/9 od 15 maja 2001 godine, O Ustavnom Okviru Privremene Samouprave na Kosovu, Poglavlje 9.1.26 (a) i 5.1(n)

U cilju uređivanja proizvodnje i prometa grožđa za proizvodnju vina, proizvodnja i uvjeti stavljanja u promet vina i drugih proizvoda od prerade grožđa i vina:

Usvaja :

ZAKON O VINU

**POGLAVLJE I
OPĆE ODREDBE**

Član 1

Ovim zakonom uređuje se proizvodnja i promet grožđa za proizvodnju vina, proizvodnja i uvjeti stavljanja u promet vina i drugih proizvoda od prerade grožđa i vina, zaštita vina proizvedenog na određenom geografskom području koji se odlikuje posebnim klimatskim, zemljišnim i ostalim uvjetima.

Definicije

Član 2

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja :

- 1) **Vino:** proizvod dobijen ekskluzivno od potpunog ili djelimičnog alkoholnog fermentisanog, svježeg, meljanog ili nemeljanog grožđa ili šire grožđa.
- 2) **Kosovsko vino:** vino proizvedeno na Kosovu koja ekskluzivno potiče od vrsta loze klasifikovane za proizvodnju vina. Prirodna minimalna alkoholna jačina je 7.5% vol. dok aktualna (trenutna) alkoholna jačina nije manja od 8.5% vol. Opći sastav kiseline pokazan kao tartarni acid, nije manji od 3.5 gr/lit ili 46.6 mil.ekv/lit.
- 3) **Svježe grožđe:** plod loze koji se koristi sa proizvodnju vina, tehnološki zreo i malo osušen koji se može meljati ili presovan sa normalnom opremom u podrumima vina koji na spontan način može proizvoditi alkoholnu fermentaciju.
- 4) **Šira grožđa:** tečni proizvod dobijen na prirodan način ili fizičkim procesom od svježeg grožđa. Trenutna alkoholna jačina u jedinici voluma ne treba da bude više od 1%.

5) **Šira grožđa u fermentaciji:** proizvod dobijen od fermentacije šire grožđa sa trenutnom alkoholnom jačinom u jedinici voluma ne više od 1% ali ne manje od tri petine od opće alkoholne jačine.

6) **Koncentrirana šira grožđa:** nekaramelizirana šira grožđa koja se dobije od delimične dehidracije šire grožđa sa ovlašćenom metodom drugačijom od direktnog grijanja na taj način što vrijednost prijavljena na reftaktometru na temperaturi od 20 C ne bude manja od 50.9%. Koncentrirana šira grožđa treba ekskluzivno da potiče od grožđa koje je klasificirano za proizvodnju vina na Kosovu. Alkoholna jačina u jedinici voluma koncentrirane melase grožđa treba da bude ne veća od 1% vol

7) **Šira rafinisanog i koncentriranog grožđa:** tečni nekaramelizirani proizvod dobijen od delimične dehidracije šire grožđa ostvaren preko ovlašćene metode drugačije od direktnog grijanja na taj način što vrijednost zabilježena na reftaktometru na temperaturi od 20 C ne bude manja od 61.7%. Ovo podliježe ovlašćenoj preradi za deacidaciju i eliminiranju drugih sastojaka različitih od šećera. Alkoholna jačina u jedinici voluma koncentrirane šire grožđa treba da bude veća od 1%.

8) **Groždani sok:** tečni nefermentisani proizvod koji se može fermentisati dobijen od određene prerade koji je kao takav spreman za potrošnju. Može se dobijati od svježeg grožđa, šire grožđa ili koncentrirane šire grožđa ili koncentranog grožđanog soka. Dozvoljena alkoholna jačina u jedinici voluma grožđanog soka nije dozvoljeno da bude veća od 1%

9) **Koncentrirani sok od grožđa :** nekaramelizirana tečnost grožđa dobijena od delimične dehidracije tečnosti grožđa ostvarene preko ovlašćene metode drugačije od direktnog grijanja na taj način što vrijednost prijavljena na reftaktometru na temperaturi od 20 C ne bude manja od 50.9%. Alkoholna jačina u jedinici voluma koncentriranog grožđanog soka nije dozvoljeno da bude veća od 1%.

10) **Mlado vino u fermentaciji:** vino kod kojeg alkoholna fermentacija nije završena i koje nije još odvojeno od mulja.

11) **Pjenušavo vino:** proizvod koji se dobije od prve ili druge alkoholne fermentacije svježeg grožđa, šire grožđa ili vina koja čim se otvori pakovanje oslobađa karbon dioksid koji ekskluzivno potiče od fermentacije i koji ima veliki protisak zbog prisustva karbon dioksida u rastvoru, ne manje od 3 bara u temperaturi od 20 C u zatvorenom pakovanju.

12) **Pjenušavo gazirano vino:** proizvod koji se dobije od vina i kada se otvori pakovanje oslobađa karbon dioksid koji u cjelosti ili delimično potiče od jednog dodatka tog gasa i koji ima veliki pritisak zbog prisustva karbon dioksida u rastvoru, ne manje od 3 bara u temperaturi od 20 C u zatvorenom pakovanju.

13) **Polu pjenušavo vino:** proizvod koji se dobija od vina sa trenutnom alkoholnom jačinom od najmanje 9% vol; općom alkoholnom jačinom od najmanje 7% vol. i velikim pritiskom zbog endogenog karbon dioksida u rastvoru ne manje od 1 bar a ne više od 2.5 bara na temperaturi od 20 C u zatvorenoj ambalaži. Stavlja se u pakovanja od najviše 60 litara.

14) **Polu pjenušavo gazirano vino:** proizvod koji se dobije od vina sa trenutnom alkoholnom jačinom od najmanje 7% vol; općom alkoholnom jačinom u jedinici voluma od najmanje 9% vol. i velikim pritiskom od najmanje od 1 bar a ne više od 2.5 bara u temperaturi od 20 C u zatvorenoj ambalaži zbog karbon dioksida u rastvoru koji je dodat u cjelosti ili djelimično. Stavlja se u pakovanjima od najviše 60 litara.

15) **Sirče od vina:** Sirče koje se ekskluzivno dobija od acetske fermentacije vina i ima oću kiselost od najmanje 60 gram/lit izraženo kao acidska kiselina.

16) **Liker vino:** proizvod koji ima aktualnu alkoholnu jačinu u jedinici od najmanje 15% ali ne više od 22% i jednu opću alkoholnu jačinu u jedinicu voluma od najmanje 17.5%. Dobija se od šire grožđa u fermentaciji ili vina ili njihovog kombiniranja sa posebnim dodacima ili u kombinaciji sa neutralnim alkoholom porjeklom od vina i vino ili destilat od sušenog grožđa sa trenutnom alkoholnom jačinom od najmanje 52% vol. i ne više od 86%. Može se dodati koncentrirana šira grožđa.

17) **Mulj od vina:** Ostaci gomilani u posudi poslije fermentiranja, koji sadrži vino ili širu grožđa, tokom čuvanja ili nakon ovlašćenog tretiranja i ostaci dobijeni od filtriranja ili centrifugiranja ovih proizvoda.

18) **Kljuk grožđa:** masa od mlevenja svježeg, fermentisanog i nefermentisanog grožđa.

19) **Komina od grožđa:** Proizvod dobijen od fermentisanja komina grožđa neprerađenog i otopljenog u vodi ili od cjeđenja fermentisanja komine grožđa u vodi.

20) **Vino namjenjeno za destilaciju:** proizvod koji ima trenutnu alkoholnu jačinu od najmanje 18% a ne više od 24%, dobija se ekskluzivno kao dodatak u vinu i ne sadrži previše šećera nerafiniranog proizvoda koji potiče od destilacije vina i koji ima trenutnu maksimalnu alkoholnu jačinu od 86% u jedinici voluma i maksimalnu kiselost od 1.5 gram/lit, izraženu kao acidna kiselina.

21) **Kvalitetno vino:** Vino proizvedeno u vinogradskim zonama jednog specificiranog regiona za proizvodnju kvalitetnog vina .

22) **Regionalno vino:** Vino proizvedeno u zonama za kultivaciju loze za regionalno vino.

23) **Ministarstvo:** Ministarstvo Poljoprivrede Sumarstva i Seoskog Razvoja.

24). **Osoba:** je svako fizičko i pravno lice.

25). **Pakovanje:** je stavljanje i zatvaranje vina i drugih proizvoda u flaše, kontenjerima, buradi od drveta ili drugog materijala u cilju deponiranja, čuvanja i zaštite fizičkih, hemiskih i organoliptičkih osobina.

26) „**Punilac**“ je osoba koja vrši punjenje ili je to urađeno u njeno ime.

27) „**Punjenje**“ znači stavljanje određenog proizvoda radi tržišta u ambalažu ne veću od 60 litara.

Geografsko porijeklo

Član 3

3.1. Geografsko porijeklo vina i drugih proizvoda određuje se po geografskoj teritoriji na kojoj se proizvodi grožđe i gde su vino i drugi proizvodi dobili određene karakteristike kao posljedica prirodnih uvjeta ili ljudskih aktivnosti.

3.2. Geografsko porijeklo vina određuje se po:

- a) jednom malom lokalitetu ili nekoliko lokaliteta;
- b) jednoj lokalnoj administrativnoj zoni ili njenom dijelu;
- c) jednom vinogradskom podregionu ili njegovom dijelu;
- d) jednom regionu;
- e) jednom "specifičnom regionu"

3.3. Određivanje geografskog porijekla je kolektivno pravo i može se koristiti za vino i druge proizvode koje su registrirane u registru odgajivača grožđa i vina, garantirajući da grožđe, vino i drugi proizvodi, proizvedeni na određenoj teritoriji, ispunjavaju utvrđene kriterije.

3.4. Za ove potrebe, geografsko porijeklo vina, vinogradarske teritorijalne oblasti i regioni i proizvodi vinove loze biće utvrđeni pomoćnim pravnim instrumentima koje donosi Ministarstvo.

Nadležni autoriteti

Član 4

4.1. Ministarstvo, direktno ili preko svojih tijela (ovlašćenih institucija):

- a) Vodi registar vinograda
- b) Vodi registar odgajivača grožđa i vina;
- c) Prepisuje preporučene i odobrene vrste loze i njenih podkalemljenja;
- d) Prati zrelost grožđa i određuje vrijeme berbe;
- e) Ograničava maksimalan prinos grožđa po hektaru, u zavisnosti od vrste i namjene;
- f) Vrijednuje i utvrđuje vino i druge proizvode.

4.2. Preko stručnih, administrativnih, promoterskih i analitičkih ovlašćenih institucija vinogradarstva i proizvodnje vina, utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima, donjetih na osnovu ovog zakona, vršiće:

- a) Obrazovanje, obuku i pružanje znanja za odgajivače grožđa i proizvođače vina, o tehnološkim, ekonomskim, ekološkim pitanjima i drugim poljima značajnim za razvoj vinogradarstva i proizvodnju vina;
- b) Izbor loze;
- c) Povećanje bezbjednosti nabavke dovoljnog osnovnog materijala loze;

- d) Praćenje utvrđenih tehnologija i metoda za proizvodnju grožđa i vina;
- e) Ocjena grožđa i vina i klasificiranje vina i drugih proizvoda po njihovom kvalitetu (laboratoriske analize i organoleptička ocjena);
- f) Izdavanje uvjerenja o vrijednovanju vina i drugih proizvoda.

4.3. Općine vode katastarski registar postojećih parcela i mogućih vinogradskih parcela u klasifikovanim teritorijama za vinograde. Jednu kopiju katastarskih registara vinogradskih parcela kao i kasnije izmjene koje se vrše u njima, općina treba da dostavi ministarstvu.

POGLAVLJE II PROIZVODNJA GROŽĐA I VINA

Proizvodnja Član 5

5.1. Proizvodnja vina podrazumjeva sve preuzete aktivnosti u vinogradu uključujući berbu, preradu i doradu grožđa i sve aktivnosti u enološkom procesu.

5.2. Vino i drugi proizvodi mogu proizvoditi samo osobe koje su registrirane u registru odgajivača grožđa i proizvođača vina.

5.3. Odgajivači grožđa su pravna ili fizička lica koji odgaje grožđe za proizvodnju vina ili drugih proizvoda i koji:

- a) imaju, uzimaju pod zakup ili drže (koriste) na neki drugi način vinograd od najmanje 0,05 ha na teritoriji Kosova ili vinograd manji od 0,05 ha ako grožđe, vino ili druge proizvode iznose na tržište.
- b) Imaju stalni boravak na Kosovu i imaju ili uzimaju pod kiriju vinograd u graničnim zonama oko Kosova, obezbjeđivši prenos grožđa, vina i drugih proizvoda na Kosovo.

5.4. Proizvođači vina i drugih proizvoda su osobe koje proizvode vino ili druge proizvode od grožđa koje su gajili ili od kupljenog grožđa.

5.5. Prerađivači vina i drugih proizvoda su osobe koje prerađuju vino ili druge sopstvene ili kupljene proizvode u nove proizvode.

Registar odgajivača grožđa i proizvođača vina Član 6

6.1. Ministarstvo vodi podatke o osobama koje odgajaju grožđe, proizvode ili prerađuju vino ili druge proizvode.

6.2. Proizvođači ili prerađivači grožđa, vina ili drugih proizvoda treba da se registriraju u Ministarstvu.

6.3. Registar treba da sadrži sljedeće podatke:

- a) za proizvođače ili prerađivače: ime, prezime i adresa, osobni broj fizičkog lica, ime, sjedište i broj registra biznisa pravnog lica ili nezavisnog preduzetnika;
- b) za vinograde: katastarska jedinica, katastarska općina i katastarski broj parcele, katastarski redoslijed, neto i bruto površina parcele;
- c) za loze: broj i redosled loza, vrste, podkalemi i godina sadnje;
- d) za prihode: količina grožđa po vrstama, količina vina i drugih sopstvenih proizvoda;
- e) za nabavljanje: količina svake vrste kupljenog grožđa, šire ili vina, količina drugih kupljenih proizvoda po vrstama i porekla;

6.4. Proizvođač ili prerađivač grožđa, vina ili drugih proizvoda, koji se već bavi ovom djelatnošću, treba da podnese zahtjev za upis u registar. Proizvođač ili prerađivač grožđa, vina ili drugih proizvoda, koji namjerava da počne da se bavi ovom djelatnošću, prethodno treba da podnese zahtjev za upis u registar. Zahtjev mora biti podnjet prema utvrđenom obliku i roku, uz priloženu dokumentaciju, traženu po podzakonskom aktu, donijetom od strane Ministarstva.

Registar vinograda

Član 7

7.1. Za sastavljanje registra vinograda, Ministarstvo osim Centralnog registra koristi i druge izvore podataka koji pružaju podatke o postojećim i mogućim vinogradima. Registar vinograda se drži zajedno sa katastarskim registrom.

7.2. Samo podobne površine za uzgoj vinograda mogu se registrirati kao mogući vinogradi. Podobna vinogradska površina je površina zemljišta u kojoj će uzgojeno grožđe za proizvodnju vina imati optimalni, kvalitetni i kvantitetni prinos i biće profitabilnije nego uzgoj bilo kakve druge poljoprivredne kulture.

7.3. Za sastavljanje i održavanje registra vinograda, Ministarstvo će koristiti sljedeće podatke:

- a) za proizvođače: iz centralnog registra uzgajivača grožđa i vina: za fizička lica: ime, prezime i adresa, i lični broj iz Centralnog registra građana dok za pravna lica: ime, sedišta, šifra djelatnosti i druge podatke iz registra Kancelarije za registraciju pravnih subjekata. Također dozvoljeno je konsultiranje registra teritorijalnih jedinica i uzimanje podataka o broju domaćinstva koji su potrebni.
- b) za položaj vinograda, podatke o katastarskom registru, topografske planove, mape i bazu podataka koji se uzimaju od općina.

7.4. Držitelji ili vlasnici podataka treba da pružaju podatke Ministarstvu bez nadoknade, osim u slučajevima direktnih troškova za dodatne kopije.

Grožđe

Član 8

8.1. Grožđe za proizvodnju vina se može gajiti samo na mjestima registriranih vinograda, koristeći samo preporučene i ovlašćene vrste grožđa kako je utvrđeno za određenu teritorialnu jedinicu vinograda.

8.2. Grožđe za proizvodnju vina treba da se gaji podobnom tehnologijom za utvrđeno kvalitetno vino.

8.3. U proizvodnji grožđa i vina, prerade grožđa, tečnosti grožđa, šire i vina treba sučuvati i razvijati sve prirodne kvalitetne karakteristike grožđa, imajući kao rezultat vino podobno za upotrebu.

8.4. Zabranjuje se proizvodnja vina od uvezenog grožđa, grožđanog soka ili šire. Ova odredba se ne sprovodi za grožđe koje se gaji od uzgajivača grožđa u parcelama koje se nalaze u granicnim zonama Kosova, uz garanciju da će se taj proizvod unijeti na Kosovo u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donijetim na osnovu njega.

8.5. Berba grožđa u cilju proizvodnje vina visokog kvaliteta treba prethodno da se registruje u instituciju ovlašćenoj od Ministarstva. Pre berbe, ovlašćena institucija, kontroliše količinu i kvalitet grožđa u cilju proizvodnje vina visokog kvaliteta.

8.6. Dozvoljava se uvoz koncentrisane vinske šire, izuzetno u slučajevima kada je namenjena samo za oplemenjivanje kvalitetnog vina na osnovu procedura i uslova utvrđenih posebnim podzakonskim aktom.

Klasifikacija vrsta loze

Član 9

9.1. Sve klasificirane vrste treba da pripadaju vrstama *Vitis vinifera* ili da potiču od ukrštenja ovih vrsta ili drugih vrsta *genus vitis*. Klasifikacija vrsta loze uređuje se Administrativnim Uputstvom kojim se sprovodi ovaj zakon.

9.2. Samo vrste loze koje se nalaze u klasifikaciji mogu se saditi, presaditi ili kalemiti unutar teritorije Kosova u cilju proizvodnje vina.

9.3. Zone sađene vrstom loze u cilju proizvodnje vina koje nisu obuhvaćene klasifikacijom će biti izvađene sa izuzetkom slučajeva proizvodnje ekskluzivno za potrošnju porodica, proizvođača vina.

9.4. Kada se vrste izbrišu iz klasifikacije bice izvađene unutar 15 godina od dana njihovog brisanja.

Vino Član 10

10.1. Nezavisno od odredaba poglavlja VII, proizvodnja grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa ili vina treba da se ostvare koristeći samo utvrđene tehnološke procese i dozvoljene enološke supstance.

10.2. Poboljšanje šire, vina, slatkisanje vina, grožđanog soka ili šire nije dozvoljeno dok ovlašćena institucija ne da traženu dozvolu za dodavanje šećera tečnosti grožđa ili vinu. Ovlašćena institucija može da izda dozvolu ako je vrijeme u toj godini ekstremno nepovoljno za rast i razvijanje loze imajući u obzir teritorialnu jedinicu vinograda i predviđeni kvalitet vina kao i vrstu grožđa. Zabranjuje se slatkisanje ako graždani sok ili šira su namenjena za proizvodnju vina visokog kvaliteta.

10.3. Dozvola iz gore pomenutog stava primenjuje se za sve proizvođače grožđa i vina određene vrste u određenu vinogradsku teritorialnu jedinicu, izdaje se u službenoj proceduri i jedna kopija se dostavlja dotičnoj inspekciji.

Mješanje grožđa, grožđanog soka, šire i vina Član 11

11.1. Mješanje grožđa, tečnosti grožđa šire i vina posebnih osobina i kategorija, različitih godina i boja, je dozvoljeno unutar granica određenih ovim zakonom i podzakonskim aktima zasnovanim na njima.

11.2. Zabranjuje se mješanje Kosovskog vina sa inostranim vinama.

POGLAVLJE III PROIZVODNJA KVALITETNOG VINA

Član 12

Odredbe ovog zakona i podzakonskih akata koja sprovode ovaj zakon koje se odnose na proizvodnju kvalitetnog vina treba da se baziraju na sljedećim činjenicama:

- a) Ograničenje zone proizvodnje (specificiranog regiona);
- b) Klasificiranje vrsta loze podobne za kvalitetno vino;
- c) Usaglašavanje uzgajanja i metoda proizvodnje vina;
- d) Određivanje minimalne prirodne alkoholne jačine;
- e) Određivanje maksimalnog prinosa po hektaru;
- f) Analiziranje i vrijednovanje organoleptičkih karakteristika.

Specificirani region

Član 13

13.1. "Specificirani Region" znači teritorija za proizvodnju vina ili kombinacija teritorije za proizvodnju vina sa posebnim kvalitetnim karakteristikama, čije ime se upotrebljava za određivanje kvaliteta vina.

13.2. Svaki specificirani region treba tačno da se ograniči, koliko je moguće na osnovu određenih vinograda ili parcela. Takvo ograničenje treba da uzima u obzir faktore koji utiču na kvalitet vina proizvedenog u tom regionu, kao što su vrsta zemljišta, klima i stanje određenih vinograda i parcela.

13.3. Geografsko ime, koji određuje jedan specifični region, treba da bude precizan i usko vezan sa zonom proizvodnje.

13.4. Specificirani regioni na Kosovu određiće se podzakonskim aktom koji se donosi na osnovu ovog zakona

Prinos

Član 14

14.1. Maksimalni prinos po hektaru za kvalitetno vino i druge kategorije vina porijeklom sa Kosova određiće se podzakonskim aktom.

14.2. Korišćenje geografskog porijekla je zabranjeno za cijelu berbu ako su prihodi određeni po stavu 1 ovog člana prekoračeni.

Testiranje vina

Član 15

15.1. Za kvalitetna vina, proizvođači su obavezni da vrše analitičko i organoleptičko testiranje u instituciji ovlašćenoj od Ministarstva. Uzimanje uzoraka za testove vrši se od dotičnih inspektora.

15.2. Organoleptički test odnosi se na boju, bistrinu, miris i ukus.

15.3. Analitički test omogućava utvrđivanje faktora koji se odnose na reakcije vina tokom mikrobiološkog testa i fizickih i hemiskih analiza.

15.4. Gornja i donja granica za ove faktore određuje se podzakonskim aktom.

POGLAVLJE IV VINOGRADSKE TERITORIJSKE JEDINICE

Podjela teritorijalnih jedinica

Član 16

16.1. Uzimajući u obzir ekološke okolnosti kao reljef, klimu, zemljište, agrobiološke i naučne faktore, načelne organoleptičke komponente vina i istorijske tradicionalne aspekte vinogradarstva, vinogradska teritorija Kosova podjeliće se na teritorialne jedinice kao što slijedi: vinogradski regioni, pod-regioni, zone i lokacije.

16.2. Vinogradski region je jedna velika vinogradska teritorijalna jedinica sa sličnim klimatskim i zemljišnim uvjetima, koji kombinirani sa agrobiološkim faktorima, utiču na osnovne organoleptičke karakteristike vina proizvedenog u tom regionu.

16.3. Vinogradski podregion je osnovna teritorija geografski određena, sa sličnim klimatskim i zemljišnim uvjetima, određene vrste loze koje se gaji i druge slične agrobiološke faktore koji zajedno omogućavaju proizvodnju grožđa i vina koji sadrže organoleptičke komponente karakteristične za vinogradski podregion.

16.4. Vinogradske teritorijalne jedinice manje od vinogradskog podregiona su vinogradske zone i vinogradske lokacije. One su dijelovi geografski određeni sa sličnim klimatskim i zemljišnim uvjetima, sličnom visinom, i drugim faktorima okoliša gdje se gaje specifične vrste loze, koje zajednički omogućavaju proizvodnju grožđa i vina, različite po kvalitetu i organoleptičke komponente od grožđa i vina, proizvedene u drugim vinogradskim jedinicama istog vinogradskog regiona. Vinogradski pod-regioni, zone i lokacije određiće se podzakonskim aktom.

Izbor loze

Član 17

Na određenim vinogradskim zonama, dozvoljava se sadnja loze grožđa i proizvodnja vina samo od određenih vrsta.

POGLAVLJE V KLASIFIKACIJA I VRIJEDNOVANJE

Kategorije vina

Član 18

18.1. Po ovom zakonu vina su:

- a) Tiha vina,
- b) Pjenušavo vino,
- c) Pjenušavo gazirano vino,
- d) Polupjenušavo vino,
- e) Polusvijetla gazirana,
- f) Aromatska vina,
- g) Liker vina,

h) Druga posebna vina.

18.2. Po boji vina se dijele na: bjelo vino, roze i crveno.

18.3. Po sadržini šećera vina se dijele kao što slijedi:

- a) Tiha vina: suha, polusuha, poluslatka i slatka,
- b) Pjenušavo vino, pjenušavo gazirano, polupjenušavo, polupjenušavo gazirano dijele se kao: mnogo sušena, sušena, polusušena, poluslatka i slatka.

18.4. Kriterijumi za podjelu vina po sadržini šećera:

- a) Suho - vino koja sadrži najviše 4 gram/lit neprevrelog redukojućeg šećera,
- b) Polu suho- vino koje sadrži ne više od 4 gr/lit ali koje ne prekoračuje 12 gr/lit neprevrelog redukojućeg šećera,
- c) Polu slatko- vino koje sadrži više od 12 ali ne više od 45 gr/lit neprevrelog redukojućeg šećera,
- d) Slatko- vino koje sadrži najmanje 45 gr/lit neprevrelog redukojućeg šećera,

18.5. Imajući u vidu odredbe poglavlja III, podjela vina na kvalitetne klase zavisi od postignutog kvaliteta grožđa, prinosa po hektaru, koji ne treba da prekorači unaprijed utvrđene granice, sadržinu šećera, prirodnu sadržinu alkohola i druge sastojke i organoleptičke komponente, vina se dijele kao što slijedi:

- a). stona vina:
  - stono vino,
  - stono vino sa geografskim porijeklom.
- b). Kvalitetna vina sa geografskom porijeklom certificovana i zaštićena:
  - kvalitetno vino,
  - vrhunsko vino, koje je klasifikovano po zrelosti grožđa i metodi berbe ili po starosti vina.
- c). Pjenušava vina:
  - pjenušava stona vina,
  - regionalna pjenušava vina,
  - kvalitetna pjenušava vina.
- d). Polupjenušava vina:
  - Polupjenušava stona vina,
  - kvalitetna polupjenušava vina.

Vrijednovanje kvalitnog vina Član 19

19.1. Imajući u vidu odredbe poglavlja III, kvalitetno vino i podobna šira za kvalitetno vino, namjenjena za tržište treba da se ocjene primjenjujući određeni postupak, prije

plasiranja na tržištu. Kvalitetno vino namijenjeno za tržište ne treba da se promjeni nakon što je službeno vrijednovano. Ako je kvalitetno vino promijenjeno zbog bilo kog razloga, nakon vrijednovanja, treba da se vrši novo vrijednovanje prije nego što se plasira na tržištu.

19.2. Uvežena vina moraju da se podvrgnu vrijedovanju.

19.3. Uvežena vina se vrijednuju radi utvrđivanja usklađenosti sa priloženim dokumentima i uvjerenjem izdatim iz mjesta izvoza i njihovu podobnost za plasiranje na Kosovsko tržište.

19.4. Žalba na vrijednovanje, može se podneti u roku od 8 dana od dana prijema rezultata vrijednovanja, u Ministarstvu. Rezultati drugog vrijednovanja su konačne **administrativne odluke**.

Etiketa kontrole Član 20

20.1. Etiketa kvalitetnog vina koje se iznosi na tržište treba da sadrži i posebnu etiketu o kontroli kvaliteta.

20.2. Ovlašćena institucija izdaje etiketu kontrole kvaliteta za količinu vina koju je proizvođač predao za vrijednovanje i koja je pozitivno vrijednovana

20.3. Ovlašćena institucija vodi određenu evidenciju za izdate etikete o kontroli.

Komisija za degustiranje-testiranja Član 21

21.1. Organoleptičko vrijednovanje kvaliteta vina vrši komisija od najmanje pet članova koji predstavljaju odgajivače grožđa i proizvođače vina, potrošače i stručnjake iz oblasti vinogradarstva i proizvodnje grožđa.

21.2. U slučaju zahtjeva za drugo dodatno vrijednovanje, članovi prve komisije ne mogu učestvovati u drugom vrijednovanju. Drugo vrijednovanje se vrši od komisije koja se sastoji od devet članova.

21.3. Degustatore za organoleptičko vrijednovanje vina i šire, imenuje ministar.

21.4. Prije imenovanja, treba da se kontroliše sposobnost degustatora za ukus, i treba da zna enologiju i pravila o vinogradarstvu i proizvodnji grožđa.

21.5. Ako je degustator proizvođač ili radnik subjekta koji proizvodi vino ili prerađuje širu, njegovo vrijednovanje se ne uzima u obzir kada su procijenjeno vino ili šira njegovi sopstveni proizvodi ili su proizvedena u subjektu gdje on radi.

POGLAVLJE VI ETIKETIRANJE

Član 22

22.1. Etiketiranje znači sva prepisivanja i druge reference, simboli, ilustracije ili znakovi koja služe za razlikovanje proizvoda koji se pojavljuju u pakovanju, obuhvativši zatvaranje, ili znakove na pakovanju.

22.2. Obavezni podaci etikete, osim broja kontigenta, treba da se pišu u isto vizuelno polje u pakovanju i da budu čitljivi, sa velikim i neizbrisivim slovima koja se razlikuju od drugih.

22.3. Prije plasiranja proizvoda na tržištu sva pakovanja treba da budu etiketirana. Etiketiranje treba da bude u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktom koji se donosi na osnovu ovog zakona.

Član 23

23.1. Podaci navedeni na etiketi treba da budu tačni i da ne stvaraju zablude kod potrošača.

23.2. Ovi podaci treba da odražavaju karakteristike vina i drugih proizvoda kao: sastav, sadržinu alkohola, boju, kvalitet, vrstu grožđa i godinu berbe, podaci osoba koje su bile uključene u proizvodnju ili promet a posebno podaci o punjenju flaša.

Obavezni podaci

Član 24

Obavezni podaci za stono vino, stono vino sa geografskim karakteristikama kvalitetna vina su:

- a) trgovačko ime;
- b) geografsko porijeklo
- c) količina;
- d) trenutna alkoholna jačina u jedinicama voluma;
- e) vrsta vina;
- f) ime osobe i adresa punioca flaša, a za pakovanja od najviše 60 litara i isporučitelj.
- g) Broj vrijednovanja, samo za kvalitetna vina

Neobavezni podaci

Član 25

25.1. Neobavezni podaci za stono vino, stono vino sa geografskim karakteristikama i kvalitetno vino su:

- a) Ime i adresa osoba koje su učestvovala u marketingu;
- b) Vrsta proizvoda;
- c) Odgovarajuća boja.

25.2. Neobavezni podaci za stono vino sa geografskim karakteristikama i kvalitetno vino su:

- a) Godina berbe;
- b) Ime jedne ili više vrsta;
- c) Nagrade ili medalje dobijane na takmičenjima;
- d) Podaci o sirovini, sredstva i metode korišćene za proizvodnju proizvoda;
- e) Druge tradicionalne podatke;
- f) Podatke da je vino punjeno na imanju.

25.3. Neobavezni podaci za kvalitetno vino:

- a) Podaci za geografsku zonu manju ili višu od određenog regiona;
- b) Podaci da je punjenje vršeno u određenom regionu.

25.4. Etiketiranje se može dopuniti i drugim karakteristikama, obezbjeđujući da su tačne i da ne stvaraju zablude kod potrošača.

Jezici Član 26

26.1. Podaci na etiketi treba da se pišu na jeziku koji potrošač lahko razumije.

26.2. Nezavisno od tačke 1 ovog člana, geografske karakteristike i tradicionalni pojmovi mogu se unjeti na etiketu samo na službenim jezicima na Kosovu **u skladu sa važećim zakonom.**

Marka-Oznaka Član 27

27.1. Marka ili oznaka na etiketi ne smije da sadrži ni jednu riječ ili dio riječi ili neku drugu oznaku koja može da dezavuiše ili stvara kofuziju kod potrošača.

27.2. Marka ili oznaka na etiketi ne smije da sadrži riječi ili dio riječi ili neku drugu oznaku koja daje pogrešne informacije u pogledu geografskog porijekla, vrste vina, godinu berbe ili oznaku za vrhunsko vino.

Alkoholna jačina Član 28

28.1. Trenutna alkoholna jačina u količinskim procentima označava se jedinicom ili sa pola procentualne jedinice. Naznačena jačina ne može se razlikovati više od 0,5% vol. od one naznačene.

28.2. Šifra mora da bude u “ % vol.“ i riječima „trenutna alkoholna jačina“, „trenutni alkohol“ ili „alk“.

28.3. Minimalna veličina šifre i podataka, za trenutnu alkoholnu jačinu, na etiketi je 5mm visine ako zapremina nije viša od 100 cl ili 3mm ako je zapremina manja od 100 cl ali veća od 20 cl i 2mm ukoliko je zapremina do 20 cl.

Punilac, upakivač Član 29

29.1. Oznaka za punioca se piše recima „punilac“ ili „punio je“. U slučaju da punjenje vrši druga osoba po ugovoru oznaka se popunjava riječima „punilac“ ili kada se punjenje vrši u ime treće osobe dodaju riječi „punjeno za.... od....“

29.2. Za pakovanje ili ambalažiranje drugačije od flaše riječi „upakivač“ ili „upakovao je“ zamjenjuju se riječima „punilac“ ili „punio je“

29.3. Vina ili drugi proizvodi iz ovog zakona ili Administrativna Uputstva koja proizilaze iz ovog zakona ne smiju se zatvarati sa zatvaračem od olova ili sa osnovom od olova ili druge materije koje su štetne za čovjekovo zdravlje.

Pokazatelji o aktivnostima Član 30

30.1. Podaci o puniocu, distributeru ili osobi koja se bavi marketingom dopunjuju se podacima o aktivnostima kojima se određena osoba bavi, izrazima „odgajivač loze“, „ubran od“, „prodavac“, „distributer“ i slično.

30.2. Ovi neobavezni podaci upotrebljavaju se u dogovoru sa zainteresovanom osobom.

30.3. Kriterije za stavljanje na etiketi podataka o godini berbe, vrste loze, dobijene medalje i tradicionalna imena, reguliraće se podzakonskim aktom.

Geografsko porijeklo Član 31

31.1. Geografsko porijeklo može se staviti (naznačiti) samo za vina određene kategorije proizvedena na određenom vinogorskom području. i posjeduju specifične karakteristike tog područja.

31.2. Samo određena imena jedinice vinogorskog područja mogu se upotrebiti za imenovanje vina sa geografskim porijeklom.

31.3. Ime vinogorskog područja je upotrebljeno za imenovanje regionalnog vina, dok ime vinogorske zone ili manje jedinice upotrebljeno je za određivanje kvalitetnog vina.

31.4. Imenovanje vina određene kategorije kvaliteta sa imenom vinogorske teritorijalne jedinice sprječava upotrebljavanje istog imena za drugu kategoriju kvaliteta.

31.5. Oređivanje geografskog porijekla je najvažnija komponenta etiketiranja.

31.6. Ako ime nekog preduzeća koje se bavi marketingom vina sadrži neku geografsku komponentu onda to ime se može staviti na etiketu jedino sa manje vidljivim slovima tako da se izbjegne bilo koja zabuna sa geografskim porjeklom vina.

31.7. Ako trgovačka oznaka asocira na geografsko porjeklo koje se vidi ili se podrazumjeva onda se ovo ime može upotrijebiti jedino ako je vino proizvedeno na teritoriji koja je eksplicitno ili implicitno vezana sa trgovačkom oznakom.

31.8. U slučaju istih geografskih imena, obje teritorije se moraju precizno definirati da se onemogući neka zabuna u vezi geografskog porijekla.

POGLAVLJE VII ENOLOŠKA PRAKSA I POSTUPCI

Član 32

32.1. Enoloska praksa i postupci iz ovog zakona ili podzakonskim aktima koje proizilaze iz ovog zakona upotrebljavaju se radi obezbjeđenja odgovarajućih postupaka proizvodnje, čuvanje, i poboljšanje kvaliteta vina.

32.2. Jedino grožđe koje pripada određenoj sorti prema podzakonskim aktom, može se upotrijebiti za proizvodnju stonog, regionalnog, kvalitetnog vina i drugih proizvoda.

32.3. Bijelo vino se ne može mješati sa crnom vinom

32.4. Sirovina za proizvodnju vina koja nije proizvedena na Kosovu ne može se fermentisati na teritoriji Kosova ili se dodavati kosovskom vinu osim u slučajevima dozvoljenim ovim zakonom i u slučajevima kada se upotrebljava kao dodatak sa sirovinom sa Kosova za proizvodnju vina. Mješanje kosovskog vina sa onima koja nemaju porijeklo sa Kosova je zabranjeno.

32.5. Vina ili drugi proizvodi od vina proizvedeni ili uvezeni na Kosovo koja nisu podvrgnuta propisanim enološkim procesima, koja nisu poznata ili nižeg kvaliteta i nisu u saglasnosti Zakonom ili podzakonskim aktima iz ovog Zakona ne mogu se izložiti ili prodavati za direktnu potrošnju.

Sadržaj Sumpornog dioksida

Član 33

33.1. Ukupni sadržaj sumpor dioksida u stona, regionalna i kvalitetna vina, za plasman na tržištu ne može biti veći od 160 mg/lit za crna vina i 210 mg/lit za bijela i roze vina

33.2. Bez obzira na prethodni paragraf, maksimalni sadržaj sumpornog dioksida ne može da bude veći od 210 gr/lit za crno i ne veći od 260 gr/lit za bela i roze vina dok za vina sa većim sadržajem nprevrelog redukujućeg šećera manje od 5 gr/lit.

33.3. Za vrhunska vina sa više šećera i ostale proizvode ograničenja će se odrediti posebnim podzakonskim aktom.

Sadržaj kiselina Član 34

34.1. Maksimalni sadržaj isparujuće kiseline ne sme da bude veći od 18 ekv./lit. za širu u vrenju i to 18 ekv./lit za belo i roze vino i 20 ekv./ lit za crno vino.

34.2. Za određena vina, posebno vrhunska vina koja su sazrela najmanje dve godine ili je proizvedena specijalnim metodama kao i vina najmanje jačine 13 % vol. izuzimajući vina iz tačke 1, određuju se Podzakonskim aktom.

Limiti pojačanja Član 35

35.1. Kada je to zbog klimatskih uvjeta potrebno, ovlašćena institucija od strane Ministarstva izdaje dozvolu za povećanje prirodne alkoholne jačine po zapremini svježeg grožđa, groždane šire, groždane šire u vrenju i svježeg vina u vrenju.

35.2. Povećanje prirodne alkoholne jačine u jedinici zapremine može se zabraniti za proizvode iz tačke 1 jedino ako minimalna prirodna alkoholna jačina je manja 7,5% vol.

35.3. Povećanje prirodne alkoholne jačine ne može biti veća od 2% vol.

35.4. Povećanje prirodne alkoholne jačine izraženo u količinskim procentima može imati uticaja jedino u vezi svježeg grožđa, groždane šire, groždane šire u vrenju i svježeg vina koje je u procesu vrenja, sa slatkisanjem koncentrovane groždane šire ili rafinisane koncentrovane groždane šire ili djelimično koncentrovane.

35.5. Ni u kom slučaju gore navedeni procesi ne bi trebalo da utiču na povećanje ukupne alkoholne jačine više od 13,5% vol.

Povećanje ili smanjenje aciditeta Član 36

36.1. Svježe grožđe, groždana šira, groždana šira u vrenju i vina mogu se izložiti acidaciji i deacidaciji.

36.2. Acidacija gore navedenih proizvoda koji se razlikuju od vina, može se vršiti do 1,3 gr/lit. izražen kao tartarska kiselina ili 20 ml ekv./lit. Kiseljenjem vina može se baviti samo do nivoa od 2,5 gr/lit. izražen u tartarskoj kiselini ili 33 ml ekv./lit.

36.3. Deacidacija vina može se baviti samo do nivoa od 1,0 gr/lit izražen u tartarskoj kiselini ili 13,3 ml ekv./lit.

36.4. Groždana šira predviđena za koncentraciju može se djelimično deacidovati.

36.5. Acidacija i deacidacija vina se može obaviti samo od strane osoba koje proizvode vino i tamo gdje je grožđe, koje se upotrebljava, obrano.

Ostali uvjeti Član 37

37.1. Obogaćenje, acidacija, deacidacija i oslađivanje se moraju prijaviti u Ministarstvo. Ovo važi i za upotrebenu količinu: saharoze, koncentrovane šire ili koncentrovane groždane i rafinisane šire i obavlja se od strane proizvođača, punilaca prerađivača ili trgovaca na veliko, na istom mjestu i u isto vrijeme kao groždana šira, groždana šira u vrenju i vina.

37.2. Obogaćenje, acidacija, deacidacija i oslađivanje se moraju registrirati i izdaje se dokument koji dokazuje da je proizvod podvrgnut procesu i da se može staviti u promet.

37.3. Obogaćivanje i zaslađivanje, kao rezultat posebnih klimatskih uvjeta može se obavljati samo prije prvog Januara i samo za proizvode grožđa obranog prije ovog datuma.

POGLAVLJE VIII PRODAJA

Član 38

38.1. Zabranjuje se stavljanje u promet i prodaja:

- a) Vina proizvedenih od klasičnih hibrida i drugih proizvoda proizvedenih od tog grožđa,
- b) Pokvarljivog i oštećenog vina,
- c) Vina sa kvalitetom koji nije zvanično kvalifikovan,
- d) Vina sa karakteristikama geografskog porijekla koja ne korespondiraju sa onim na etiketi i
- e) Vina koja je mješavina kosovskog i stranih vina.

38.2. Proizvođači vina i osobe koja se bave prodajom vina su obavezni da naglase na vidljiv način na kontejneru ili pakovanju kad je vino pokvareno i odmah izvjestite o količini zvaničnom organu, odnosno dotičnoj inspekciji.

Punjenje i etiketiranje Član 39

39.1. Vina se mogu staviti u promet jedino ako su legalno punjena i etiketirana. Vina su legalno punjena i etiketirana ako su punjena i etiketirana na način utvrđen ovim zakonom i podzakonskim akton.

39.2. Izuzev tačke 1 potrošačima se mogu nuditi i vina:

- a) Registrovanih proizvođača grožđa i vina ukoliko ponuđena vina ili šira iz njihove proizvodnje ili njihovih podruma u blizini istih i koji su licencirani od zvaničnog organa za obavljanje te aktivnosti.

39.3. Vina i drugi proizvodi punjeni i etiketirani legalno mogu se staviti u promet od registriranih osoba za ovu aktivnost koja imaju licencu za obavljanje te aktivnosti.

Prateća dokumentacija

Član 40

40.1. Proizvodi iz ovog zakona, mogu se staviti u promet na teritoriji Kosova i izvoziti jedino ako posjeduju prateću dokumentaciju o zvaničnoj kontroli.

40.2. Količina vina legalno punjena i etiketirana koja se dozvoli transportovati bez prateće dokumentacije ne može da prevaziđe 20 lit. jedino u slučaju sopstvenog vina proizvedenog u podrumu do mjesta stalnog boravka proizvođača.

40.3. Osoba ili grupa ljudi koji su vlasnici proizvoda, koji se po ovom zakonu mogu baviti trgovinom, posebno proizvodnjom ili preradom, su obavezni da drže unutrašnji i spoljašnji registar za ove proizvode.

40.4. Registar treba da sadrži podatke za količinu, kvalitet i geografsko porijeklo vina i šire u podrumu. Podaci vezani za sopstvenu potrošnju se isto tako moraju držati.

40.5. Pravila vezana za prateću dokumentaciju i registar određiće se podzakonskim aktom.

Područja za preradu kvalitetnog vina

Član 41

41.1. Kvalitetno vino se može proizvesti samo preradom grožđa u širu i preradom šire u vino, u okviru određenog područja gdje je obrano grožđe.

41.2. Bez obzira na tačku 1 ovog člana, Ministarstvo na zahtjev proizvođača grožđane šire može izdati posebnu dozvolu, za određenu količinu vina, za proizvodnju kvalitetnog vina u zoni bliskoj regiji gdje se gajilo grožđe ako:

- a) Objektivno nije moguć proizvodnja i pakovanje vina u podrumima vina u okviru određene regije u kojoj se gajilo grožđe
- b) Odgajivač grožđa obavlja gajenje u dvije ili više određenih regija.

Vremenski rok

Član 42

Kvalitetna vina se mogu staviti u promet posle 15 Decembra godine kada se grožđe obralo. Vrhunska i posebna vina mogu se staviti u promet poslije 31 januara iduće godine.

Uvoz
Član 43

43.1. Vina i drugi proizvodi, uvezeni za prodaju na Kosovu, što se tiče kvaliteta i etiketiranja moraju biti u skladu sa odredbama ovog Zakona i podzakonskim aktima osnovanim uz ovaj Zakon i praćen sa certifikatom zemlje izvoznika uključujući analitičku procenu ovlašćene institucije zemlje izvoznika. Ukoliko neki proizvod nije obuhvaćen ovim Zakonom onda taj proizvod mora biti u skladu sa odredbama Zakona zemlje izvoznika.

43.2. Vino uvezeno na veliko mora se flaširati prije nego što se stavlja u promet do zadnjeg potrošača.

43.3. Certifikat zemlje izvoznika ili analize ovlašćene institucije zemlje izvoznika treba da sadrže: ime zemlje izvoznika, geografsko porijeklo, podaci o kvalitetu, analitički i organoleptički podaci.

43.4. Svaka pošiljka uvezenih vina, izuzev flaširanog vina do količine koje jedna osoba može uvoziti bez carine u skladu sa carinskim pravilima, mora se službeno uzorkovati od strane dotičnog inspektora koji uzeti uzorak šalje za analizu u ovlašćen Institut, izuzev ako drugačije nije riješeno nekim međunarodnim sporazumom. Ovlašćeni Institut vrši procjenu uvezenog vina u roku od 4 dana od dana prijema uzoraka, izuzev ako drugačije nije regulisano međunarodnim sporazumom.

43.5. Uvoznik ne može početi sa prodajom uvezenog vina prije dobijanja analiza o procjeni.

43.6. Ako rezultati analiza vina od ovlašćenog Instituta nisu u skladu sa kvalitetom ili geografskim porijeklom kao što naznačeno na certifikatu zemlje izvoznika, uvoznik može:

- a) Da vrati vina
- b) Naredi da se obezbjedi potrebni certifikat i analitička procena od zemlje izvoznika, ili
- c) Upotrebi vina za proizvodnju drugih proizvoda obezbjeđivši ispunjavnje određenih uvjeta.

43.7. Ukoliko analize nalaze da kvalitet vina ne odgovara određenim kriterijumima po ovom zakonu i podzakonskim aktima Kosova, uvoznik može:

- a) da vrati vina, ili
- b) upotrebi vina za proizvodnju drugih proizvoda obezbjeđivši ispunjavnje određenih uvjeta ili dozvoljava da se bezbjedno unište.

Procjena uvezenog vina podliježe određenim procedurama po ovom zakonu ili Administrativnom Uredbom na osnovu ovog zakona isto kao i za vina proizvedena na Kosovu.

43.8. Pravila za uvoz vina odrediće se posebnom podzakonskim aktom.

Izvoz
Član 44

44.1. Vina predviđena za izvoz moraju ispuniti kriterijume predviđene ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona kao i sve kriterijume predviđene zakonom zemlje uvoznika.

44.2. Svaka isporuka vina za eksport moraju imati prateći certifikat kojom zvanična institucija dokazuje kvalitet i geografsko porijeklo.

44.3. Bez obzira na prethodnu tačku male količine do 100 litara istog vina ili sve zajedno ne više od 500 litara, sa ciljem prezentacije, mogu se izvoziti bez zvaničnog ocjenjivanja.

44.4. Kvalitetna vina mogu se izvoziti legalno jedino etiketirana i flaširana (pakovana).

POGLAVLJE IX
INSPEKCIJA

Inspektori
Član 45

45.1. Nadzor i sprovođenje odredbi ovog zakona i podzakonskim aktima donjetim na osnovu ovog zakona obaviće dotična inspeksijska služba Ministarstva.

45.2. Dotični inspektor pored uvjeta predviđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima donjetim na osnovu ovog zakona ili zakona o inspekciji treba da imaju odgovarajuću stručnu spremu u agronomiji, radno iskustvo i da bude obučen u vezi sa proizvodnjom vina.

Ovlašćenja
Član 46

46.1. Inspektori su ovlašćeni da vrše inspekciju :

- a) Vinograda,
- b) Prostorija za proizvodnju kao podrume ili punionice i sl.,
- c) Stovarišta koja se upotrebljavaju za lagerovanje grožđa, vina ili drugih proizvoda,
- d) Prostorija gde grožđe, vino i drugi proizvodi kao i enološka sredstva koja su predviđena za tržište, proizvodnju, preradu ili lagerovanje,
- e) Uvoz, carinska stovarišta u prisustvu carinika,
- f) Prostorija gdje se prodaje grožđe, vino ili drugi proizvodi kao i transportna sredstva,

- g) Sredstva za proizvodnju, preradu, čuvanje, punjenje i lagerovanje grožđa, vina i drugih proizvoda,
- h) Grožđe, vina i drugi proizvodi u proizvodnim prostorijama, transportnim sredstvima i mjestima prodaje,
- i) Enološka sredstva,
- j) Etikete,
- k) Prateću dokumentaciju i podatke o podrumima vina,
- l) Registar proizvođača grožđa i vina kao i registar vinograda,
- m) Ostala dokumenta vezana za grožđe, vino i ostale proizvode koje drži proizvođač, prerađivač, distributer prehrane i trgovac.

46.2. Inspektori imaju ovlašćenja da preuzmu sledeće:

- a) Nalažu vađenje svih čokota loze na parceli zasađenoj neklasifikovanim sortama;
- b) Zabranjuju privremeno komercijalnu prodaju vina i ostalih proizvoda do rezultata analiza, ukoliko se sumnja da vino i drugi proizvodi ne ispunjavaju određene kriterije;
- c) Zabranjuju prodaju vina i drugih proizvoda koja ne ispunjavaju kriterije određene po ovom zakonu i podzakonskim aktima donijetim na osnovu ovog zakona ili međunarodnim sporazumima;
- d) Konfiskuju pokvareno, falsifikovano vino i druge proizvode ili vino sa nedostacima i naređuju njihovo uništavanje;
- e) Naređuju rekvalifikaciju vina u niže kategorije ukoliko vino ne ispunjava kriterijume određene ovim zakonom i Administrativnim Uredbama ovog zakona, ili ako se vino pomješalo u podrumima u suprotnosti odredbama zakona za zaštitu geografskog porijekla;
- f) Zabranjuju prodaju vina i drugih proizvoda koji su stavljeni u promet sa pratećom dokumentacijom koja ne odgovara karakteristikama trenutnog vina;
- g) Zabranjuju prodaju vina i drugih proizvoda neovlašćeno etiketiranih;
- h) Određuju vremenski rok za otklanjanje nedostataka legalnog vina i drugih proizvoda;
- i) Zabranjuju nastavak dalje aktivnosti ukoliko radne prostorije ili sredstva proizvođača, prerađivača grožđa i vina koji ne ispunjavaju određene uvjete i ako trgovac, pakirač ili lice koje čuva proizvode ne radi u skladu sa kriterijumima odedenim ovim zakonom i podzakonskim aktima donjetim na osnovu ovog zakona;

- j) Zabranjuju uvoz i izvoz vina i drugih proizvoda koji nisu u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;
- k) Predlažu pokretanje prekršajnog postupka za kršenje zakona;
- l) Uzima uzorke u slučaju sumnje da vina i drugi proizvodi ne ispunjavaju određene kriterijume određene po ovom zakonu i podzakonskim aktima donjetim na osnovu ovog zakona koje šalje u ovlašćeni institut za analizu.

46.3. Proizvođači, prerađivači, punioci, pakirači, trgovci i ugostitelji, na osnovu odredbi ovog zakona, su obavezni da olakšaju rad inspektora i obezbjede sve potrebne informacije vezane za njihov rad.

Analize uzoraka Član 47

47.1. Vlasnik proizvoda odnosno sredstva iz kojeg je uzet uzorak mora obezbjediti ambalažu i platiti cijenu analize ukoliko se utvrdi da proizvod ili sredstvo iz kojeg je uzet uzorak ne ispunjava određene kriterijume.

47.2. Ukoliko rezultati analiza pokažu da uzorak ispunjava određene kriterijume troškove analiziranja plaća organ čiji je inspektor uzeo i poslao uzorke za analizu i procjenu.

POGLAVLJE X KAZNENE ODREDBE

Kazne Član 48

48.1. Pravna i fizička lica kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 500 do 30.000 Eura za kršenje odredbi ovog zakona ili podzakonskih akata donijetih na osnovu ovog zakona za:

- a) Proizvodnju, preradu grožđa, vina i drugih proizvoda, čuvanje ili punjenje od osoba koje nisu registrovane ili ne pružaju podatke za registraciju po utvđenom postupku ili vremenskom roku;
- b) Proizvodnju vina i drugih proizvoda ukoliko nisu ispunjeni svi određeni uvjeti;
- c) Prodaju vina proizvedeno od grožđa koji u vreme berbe nije postignuo određeni nivo šećera;
- d) Preradu grožđa neodgovarajućom opremom ili tehnologijom u suprotnosti sa važećim zakonodavstvom;
- e) Proizvodnju vina od uvezenog grožđa, grožđanog soka ili šire;
- f) Proizvodnju grožđa, vina i drugih proizvoda upotrebljavajući nedozvoljene metode i supstance;

- g) Mješanje grožđa, soka, šire ili vina na ilegalan način;
- h) Kultiviranje vinograda koji nisu klasifikovani u posebnom području za vinogradarstvo;
- i) Marketig ili prodaja vina sa neprovjerljivim kvalitetom;
- j) Etiketiranje ili prodaja vina ili drugih proizvoda u suprotnosti sa ovim zakonom i podzakonskim aktima;
- k) Marketing ili prodaja vina i drugih proizvoda zabranjenih za prodaju;
- l) Neskladištenje pokvarenog vina na odvojenom kontejneru (pakiranju), vidljivo označen da se razlikuje i ne izveštavanje dotičnog inspektora;
- m) Prodaja, transport ili čuvanje vina koja ne obezbeđuje fizičko-hemijska i organoleptična svojstva vina;
- n) Transport veće količine od 20 litara vina ilegalno punjeno i etiketirano ili bez određene prateće dokumentacije;
- o) Slanje ili prijem vina bez tražene dokumentacije;
- p) Neodržavanje traženih podataka vinskih podruma;
- q) Marketing ili prodaja vina pre utvrđenog vremenskog roka;
- r) Prodaja uvezenog vina koja se nije analizirala onako kako je propisano ovim zakonom i podzakonskim aktima donjetim na osnovu ovog zakona;
- s) Nepoštovanje naloga i rješenja inspektora; i
- t) Ometanje inspektora pri uzimanju uzoraka i obavljanju dužnosti.

48.2. Odgovorno lice pravnog lica kazniće se novčanom kaznom od 500 do 2.000 Eura za prekršaj po tački 1 ovog člana.

Član 49

Prihodi od naplaćenih kazni za prekršaje odredaba zakona slivaju se u Konsolidovani Budžet Kosova.

POGLAVLJE XI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prijelazne odredbe Član 50

50.1. Proizvođači grožđa, vina i drugih proizvoda moraju se registrirati ne kasnije od 6 meseci poslije stupanja na snagu ovog zakona.

50.2. Registar postojećih vinograda i potencijalnih vinograda mora se završiti ne više od 1 godine kasnije poslije stupanja na snagu ovog zakona.

50.3. Vino proizvedeno od grožđa gajenog u vinogradima koji su postojali u vrijeme kada ovaj zakon stupa na snagu u neklasificiranim pozicijama ili posebnim jedinicama vinograda, može se prodati sve do kraja rodnosti vinograda ali ne više od 5 godina poslije stupanja na snagu ovog zakona i to vino bez obzira na kvalitet prodaje se kao vino sa geografskim karakteristikama i poslije isteka vremenskog roka zabraniće se dalja prodaja.

Član 51

Stupanjem na snagu ovog Zakona staviće se van snage odredbe Zakona koji su u suprotnosti sa ovim.

Stupanje na snagu Član 52

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja od Skupštine Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

**Zakon Br.02/L-8
23 Februar 2005**